Directoraat-generaal Klimaat en Energie
Directie Kernenergie
contact.kernenergie@minezk.nl

verslag

Omschrijving: Informatieavond Nieuwbouw Kerncentrales Groningen – 26 oktober 2026

Verslag Informatieavond Groningen – 26 oktober 2026

Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) organiseerde een informatieavond over de mogelijke bouw van twee kerncentrales in de Eemshaven. Tijdens de presentaties lichtte EZK de conceptresultaten van het milieueffectrapport (plan-MER), de integrale effectenanalyse (IEA) en het vervolgproces toe. Op de infomarkt konden bezoekers vragen stellen aan EZK en de andere aanwezige organisaties, waaronder NEO NL, het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, TenneT, Antea Group en de ANVS. Er waren ongeveer 250 aanwezigen.

Helaas hadden we te maken met onvoorziene omstandigheden op de locatie, waardoor er minder ruimte tot onze beschikking was. Hierdoor was de plenaire zaal te klein voor het aantal aanwezigen. Desalniettemin hebben medewerkers van het ministerie in gesprekken veel signalen uit de omgeving opgehaald. Vooral onvrede over de mogelijke komst van kerncentrales en het vertrouwen in de overheid kwam nadrukkelijk naar voren. Ook waren er zorgen over de Waddenzee, radioactief afval, aardbevingen en de gevolgen voor het landschap en andere energieprojecten. Tijdens de presentaties uitten aanwezigen ongenoegen over de beschikbare tijd om vragen te stellen.

Dit verslag bevat de vragen en opmerkingen die tijdens de presentaties zijn vastgelegd, met de bijbehorende beantwoording. De inbreng uit de avond wordt betrokken bij het omgevingsbeeld en de verdere besluitvorming.

Vragen en opmerkingen tijdens de presentaties:

#	Vragen/ Opmerkingen	Reactie EZK
Locatieonderzoek en initiatiefnemer		
1	Waarom doe je nog onderzoeken naar kerncentrales als het zo moeilijk is om een geschikte te vinden?	De locaties hebben verschillende technische, ruimtelijke en maatschappelijke aandachtspunten. Door de locaties afzonderlijk te onderzoeken, kunnen we die verschillen zorgvuldig afwegen. Dat een locatie nog in beeld is, betekent niet dat er

		al voor is gekozen. En dat iets moeilijk is, wil niet zeggen dat het geen meerwaarde voor ons energiesysteem kan hebben. Uiteindelijk bepaalt de politiek.
2	Ik heb begrepen dat de Eemshaven technisch goede papieren heeft. In Borssele en omgeving wordt een kerncentrale geaccepteerd. Kunt u iets zeggen over hoe makkelijk het is om Borssele of Zeeland mogelijk te maken?	De locaties in het Sloegebied (Borssele en Vlissingen) zijn uit beeld geraakt door een combinatie van ruimtelijke, technische en milieukundige knelpunten. Terneuzen is nog in beeld. Daar vraagt de netinpassing om ingrijpende maatregelen of ontwikkeling van extra lokale elektriciteitsvraag. Ook koeling, natuur en het ruimtebeslag blijven aandachtspunten.
3	NEO NL, wat is dat?	NEO NL is de toekomstige initiatiefnemer voor de nieuwe kerncentrales. De locatiekeuze vindt plaats binnen de projectprocedure van het Rijk.
4	In het Dagblad van het Noorden stond dat Westinghouse opdracht heeft gekregen om te onderzoeken hoe de kerncentrales hier kunnen worden ingepast.	NEO NL is opgericht als toekomstige initiatiefnemer en heeft contacten met mogelijke bouwers, waaronder Westinghouse en EDF. Beide partijen worden door NEO NL gevraagd een ontwerp te maken voor de kerncentrales. Er is nog geen technologieleverancier gekozen, daarvoor is eerst een locatie nodig.
Wantrouwen richting de Rijksoverheid en besluitvorming		
5	Er was een belofte dat we niet naar Groningen zouden gaan.	We kennen de eerdere politieke uitspraken over kerncentrales in Groningen. De Eemshaven is in februari 2025 aan het locatieonderzoek toegevoegd op basis van advies van de Landsadvocaat. Een zorgvuldige vergelijking van alternatieven is nodig om tot een goed onderbouwde locatiekeuze te komen.
6	EZK doet wel erg makkelijk om over moties heen te stappen. Alsof het meenemen van de Eemshaven een lege huls is. Daarvoor is wel heel veel opgetuigd.	De Eemshaven wordt als volwaardig alternatief onderzocht, zie ook punt 5 hierboven. Van de locaties in de Eemshaven zijn de Emmapolder en het terrein van de Eemscentrale nog in beeld. Er is nog geen besluit genomen over de locatie.
7	Je neemt de Eemshaven mee omdat het juridisch moet. Er werd bij verteld dat het alleen juridisch is. Het is een uitermate onbetrouwbare overheid.	Het wantrouwen in de Rijksoverheid in Groningen is in het omgevingsbeeld als belangrijk punt opgenomen. De Eemshaven is op basis van juridisch advies aan het onderzoek toegevoegd en wordt inhoudelijk onderzocht. De eerdere politieke uitspraken en het gebrek aan bestuurlijk draagvlak zijn onderdeel van de afweging.
8	Ik kan me herinneren dat er geen kerncentrale in Groningen zou komen. Het voelt benauwend dat Groningen met alle aardbevingsschade toch wordt meegenomen.	De gevolgen van de gaswinning en het gevoel van onrecht zijn nadrukkelijk onderdeel van het omgevingsbeeld. We kennen ook de eerdere politieke uitspraken over kerncentrales in Groningen. Deze context wordt meegenomen bij de afweging, naast de technische en milieukundige onderzoeken. Daarnaast heeft TNO seismologisch onderzoek uitgevoerd en aangetoond dat de kerncentrales bestand zijn tegen de te verwachten grondvibraties nabij de zoeklocaties.

9	Het is zo lastig. Het is gewoon één locatie. We willen het helemaal niet.	De zorgpunten ten aanzien van de mogelijke komst van kerncentrales in de Eemshaven zijn onderdeel van het omgevingsbeeld. Die inbreng wordt samen met de andere onderzoeksresultaten betrokken bij de locatiekeuze.
10	Opmerking vanuit Groninger Belang: uw vijand zijn de landelijke partijen. Die moet u onder druk zetten om duidelijk te maken dat er geen ruimte is voor kerncentrales.	Deze oproep is als inbreng genoteerd.
11	Er wordt steeds gezegd dat de overheid een besluit neemt en dat het er dan komt. Maar provincie en gemeente hebben al duidelijk gezegd dat ze het niet willen. Waarom durft de Rijksoverheid hen te overrulen?	Het standpunt van de provincie en de gemeenten wordt betrokken bij de besluitvorming. Ook de zorgen en aandachtspunten van inwoners worden meegenomen, onder meer via de gesprekken en het bewonersonderzoek van Ipsos I&O. De staatssecretaris van Klimaat en Groene Groei en de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening maken uiteindelijk de integrale afweging.
12	Wie gaat er straks beslissen?	De staatssecretaris van Klimaat en Groene Groei en de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening nemen namens het kabinet de voorkeursbeslissing. Voorafgaand daaraan worden de onderzoeksresultaten en de inbreng uit de omgeving gewogen.
13	Wie bepaalt dit?	De staatssecretaris van Klimaat en Groene Groei en de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening nemen namens het kabinet de voorkeursbeslissing.
14	Het is eigenlijk al beslist.	Er is nog geen locatiebesluit genomen. We werken toe naar een ontwerp-voorkeursbeslissing. Deze wordt samen met het plan-MER en de integrale effectenanalyse ter inzage gelegd. Daarop kunnen zienswijzen worden ingediend voordat de definitieve voorkeursbeslissing wordt genomen.
15	TenneT heeft het al bepaald.	TenneT heeft onderzocht hoe kerncentrales op het elektriciteitsnet kunnen worden aangesloten. Dat onderzoek is één onderdeel van de integrale afweging. TenneT beslist niet over de locatie van de kerncentrales.
16	Ik heb begrepen dat TenneT in het verleden een kabel richting de Eemshaven heeft aangelegd. Google zit er inmiddels en TenneT heeft het onderzoek gedaan. De slager keurt zijn eigen vlees; dat mis ik in het onderzoek. Heeft TenneT dit hele onderzoek gedaan?	TenneT heeft een onderzoek naar de inpassing in het elektriciteitsnet uitgevoerd. De integrale effectenanalyse en het plan-MER omvatten daarnaast andere onderwerpen en zijn uitgevoerd door Antea Group in opdracht van het ministerie van EZK.
Cumulatieve effecten van ontwikkelingen		
17	Nu worden we ineens geconfronteerd met kerncentrales.	We horen dat de mogelijke komst van kerncentrales veel zorgen oproept. De Eemshaven is sinds februari 2025 onderdeel van het locatieonderzoek. In juni 2025 vond hierover een informatieavond plaats. Er

		vinden doorlopend gesprekken plaats in de regio, onder meer door onze omgevingsmanager. Er is ook persoonlijk contact met grondeigenaren op wiens grond voorkeursrecht is gevestigd. We nemen inbreng vanuit de omgeving, dus ook die van vanavond, mee in het vervolgproces.
18	Er is grote ontevredenheid over de ruimte om vragen te stellen.	Dit signaal is nadrukkelijk naar voren gebracht. Naast het gesprek tijdens de presentaties was er op de infomarkt gelegenheid om individueel vragen te stellen aan EZK en de andere aanwezige organisaties.
19	Ik ben hier gekomen omdat ik dacht dat dit een participatiebijeenkomst was. Wat hebben jullie opgehaald? Wat willen jullie van ons weten?	We willen weten welke zorgen, vragen en aandachtspunten u heeft en welke gevolgen u verwacht voor uw omgeving. Die inbreng leggen we vast en nemen we waar mogelijk mee in het omgevingsbeeld en de besluitvorming.
20	Hoeveel inbreng kunnen we leveren? Waar kunnen we de rapporten vinden?	De inbreng uit deze en andere gesprekken wordt betrokken bij het omgevingsbeeld en de besluitvorming. De ontwerp-voorkeursbeslissing wordt in de eerste helft van 2027 samen met het plan-MER en de IEA ter inzage gelegd. Dan kunt u ook formeel een zienswijze indienen. De rapporten vindt u op de projectpagina Nieuwbouw Kerncentrales.
21	In hoeverre is in de onderzoeken rekening gehouden met de opeenstapeling van plannen in de Eemshaven?	De samenhang met andere ontwikkelingen is onderdeel van het onderzoek naar toekomstvastheid. Daarin zijn onder meer Gebiedsontwikkeling Oostpolder, waterstofprojecten, de uitbreiding van het hoogspanningsnet en Windpark Eemshaven West betrokken. Ook raakvlakken met andere infrastructuurprojecten zijn in beeld gebracht.
22	Het doorkruist andere hernieuwbare projecten.	De samenhang met andere energieprojecten is onderdeel van de onderzoeken. Daarbij kijken we naar de beschikbare ruimte, de aansluiting op het elektriciteitsnet en de gevolgen voor bestaande en geplande ontwikkelingen.
23	Lokale groene energiebedrijven worden hierdoor doorkruist. Ook start-ups voelen zich hierdoor geraakt.	De gevolgen voor andere initiatieven zijn onderdeel van het onderzoek naar de toekomstvastheid van de locaties. U kunt uw naam en e-mailadres achterlaten om uw initiatief nader toe te lichten.
24	Waterstof, we krijgen 3% van de Nederlandse energiebehoefte als kernenergie in plaats van waterstof? Er is maar ruimte voor één product.	We onderzoeken hoe de kerncentrales zich verhouden tot andere energieprojecten in de Eemshaven, waaronder waterstofinitiatieven. De ruimtelijke inpassing en mogelijke onderlinge belemmeringen maken deel uit van die afweging. Het doel van het kabinet is expliciet om kernenergie samen met andere vormen van energie te ontwikkelen.
25	Waarom gaan we niet over op waterstof in plaats van kerncentrales?	Kernenergie en waterstof hebben verschillende rollen in het toekomstige energiesysteem en zullen er beide onderdeel van moeten worden. In de Eemshaven onderzoeken we ook de samenhang met waterstofinitiatieven.
26	Een van de locaties in Eemsdelta is een gascentrale. U wilt een	Voor de locatie Eemscentrale is verwerving en sloop van de bestaande gascentrale

	gascentrale weghalen. Als het besluit wordt genomen om twee kerncentrales te bouwen, moet je dan weer een gascentrale bijbouwen?	nodig. De vervolgstappen moeten nog worden onderzocht.
27	Is het zo dat TenneT de verbinding heeft aangelegd voor een toekomstige kerncentrale?	Nee, ten tijde van de uitbreiding van het net was er geen sprake van mogelijke kerncentrales in de Eemshaven. TenneT heeft daar destijds dus geen rekening mee gehouden.
28	Hoe zit het met de concurrentie met wind op zee? Het rapport van TenneT bevat naar mijn idee geen diepgaande analyses.	Het netinpassingsonderzoek vormt de basis voor de beoordeling van de aansluiting op het elektriciteitsnet. Daarbij zijn nieuwe aansluitingen voor wind op zee meegenomen. Voor de Eemshaven is het beeld dat daarnaast capaciteit beschikbaar is voor kerncentrales.
29	De 380kV-verbinding was specifiek aangelegd voor de aanvoer van elektriciteit vanaf de Noordzee. Die wordt nu gebruikt voor een kerncentrale; dat komt wel heel goed uit. Kun je via die verbinding maar één vorm van energie afvoeren?	Bij het onderzoek naar de netinpassing is ook rekening gehouden met nieuwe aansluitingen voor wind op zee. In de Eemshaven is er ruimte om daarnaast kerncentrales aan te sluiten. Het gaat om de beschikbare capaciteit voor het totale aanbod aan elektriciteit.
30	Is de hoogspanningsverbinding voldoende? Komt er nog een extra hoogspanningsleiding?	Voor de aansluiting van kerncentrales in de Eemshaven biedt het 380kV-net mogelijkheden zonder extra netinvesteringen boven op de al geplande projecten. Dit beeld houdt ook rekening met nieuwe aansluitingen voor wind op zee.
Impact op het Groningse landschap		
31	Het mooie Groningse land gaat eraan.	Een kerncentrale in de Emmapolder vraagt landbouwgrond en verandert het landschap. De gevolgen voor het landschap, de natuur en de agrarische sector maken deel uit van de afweging tussen de locaties.
Huisvesting van werknemers		
32	We hebben ervaring met de RWE-centrale; die gaf ons alleen stank. Onze kinderen kunnen geen woning kopen, omdat woningen worden opgekocht door rijke boeren en aan buitenlanders worden verkocht.	De zorgen over de leefomgeving en de beschikbaarheid van woningen zijn duidelijk naar voren gebracht. De woningmarkt is al krap. De mogelijke komst van werknemers kan die druk verder vergroten. Naast reguliere huisvesting zijn daarom ook gecoördineerde huisvestingsconcepten onderzocht, zoals campussen.
Veiligheid, aardbevingen en radioactief afval		
33	Er wordt niets gemeld over aardbevingen. Wordt dat onderzocht?	Ja. Aardbevingsrisico's zijn onderdeel van het technische onderzoek en zijn beoordeeld door TNO. Ook bodemstabiliteit, mogelijke bodemvervloeiing en verzakking zijn onderzocht. De veiligheid moet bij de verdere uitwerking en vergunningverlening worden onderbouwd.
34	Welke veiligheidsgaranties heeft de provincie Groningen? Is deze locatie getoetst op veiligheid?	Veiligheid is onderdeel van de locatieonderzoeken. Daarbij is onder meer gekeken naar aardbevingen, overstromingen, risicobronnen in de omgeving en de gevolgen van een radiologisch ongeval. Voor de bouw is een

		vergunning van de ANVS nodig. De ANVS verleent die alleen als de veiligheid voldoende is onderbouwd en houdt onafhankelijk toezicht.
35	Is er al een risicoanalyse gedaan voor deze locatie in verband met aardbevingen, geopolitieke onrust en een kerncentrale als militair doelwit?	Aardbevingsrisico's zijn beoordeeld door TNO. Ook omgevingsveiligheid en de gevolgen van een radiologisch ongeval zijn onderzocht. De ANVS beoordeelt de nucleaire veiligheid bij de vergunningverlening en houdt onafhankelijk toezicht. Ook voor de kerncentrale als militair doelwit zullen in vervolgfases onderzoek worden gedaan, onafhankelijk van de locatie.
36	Het afval blijft waarschijnlijk in Groningen. Wat is de invloed van een instabiele bodem?	Het radioactieve afval wordt afgevoerd naar COVRA. Waar en of uiteindelijk het afval in een eindberging wordt opgeslagen, is aan IenW om verder te onderzoeken. Voor de geschiktheid van de locaties zijn aardbevingsrisico's en bodemstabiliteit onderzocht. TNO heeft de aardbevingsrisico's beoordeeld. Een geschikte, stabiele fundering is een voorwaarde voor verdere uitwerking.
37	Het is helemaal niet schoon, want je hebt afval.	Bij kernenergie ontstaat radioactief afval. Dat vraagt om zorgvuldig beheer. Het afval wordt afgevoerd naar COVRA. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is verantwoordelijk voor het beleid voor radioactief afval en eindberging.
38	Ik lees het woord afval nergens. Waar staat dat?	Radioactief afval vraagt om zorgvuldig beheer. Het afval wordt afgevoerd naar COVRA. Het beleid voor radioactief afval en eindberging valt onder het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.
39	U bent opsteller van het MER. Er is kritiek gekomen van de Commissie mer, omdat onvoldoende rekening wordt gehouden met kernafval, nut en noodzaak en omgevingsprocessen. De plannen moeten worden getoetst. Hoe verhoudt dit zich tot het advies van de Commissie mer?	De adviezen van de Commissie mer op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau zijn betrokken bij de uitwerking van het milieuonderzoek. Daarbij is onderscheid nodig tussen het advies over het locatieonderzoek en het separate advies over het MER dat is opgesteld voor het nationale programma voor radioactief afval. Dat zijn twee aparte projecten van twee aparte ministeries.
40	Waar wordt het afgewerkte uranium opgeslagen?	Het radioactieve afval wordt afgevoerd naar COVRA en wordt daar opgeslagen. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is momenteel bezig met een traject om op zoek te gaan naar een oplossing voor eindberging van radioactief afval.
41	Het is heel leuk om te zeggen dat je radioactief afval pas later gaat onderzoeken. Maar er worden zoutkoepels onderzocht.	Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is verantwoordelijk voor het beleid voor radioactief afval en eindberging. De locatieprocedure waar het ministerie van EZK over gaat, gaat over de vestiging van twee kerncentrales.
42	We voelen het al aankomen: het afval komt hier ook. Toch?	Het radioactieve afval van de kerncentrales wordt afgevoerd naar COVRA. Eindberging valt onder het beleid van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Zij zijn bezig met een traject om in 2050 een locatie voor eindberging te kunnen kiezen.

43	Is het wel verstandig om door te gaan met een kerncentrale als je niet weet waar je het afval moet opslaan?	Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is verantwoordelijk voor het beleid voor radioactief afval en eindberging. Dit wordt naar verwachting in 2050 gefinaliseerd. Dit traject is daar niet van afhankelijk.
Impact op de natuur van de Waddenzee		
44	Hoe zit het met de werelderfgoedstatus van de Waddenzee?	De gevolgen voor de bijzondere waarden van de Waddenzee zijn onderzocht in een eerste verkenning. Aandachtspunten zijn onder meer de aanleg van het koelwatersysteem, verstoring van de bodem en veranderingen door de uitstroom van koelwater. In een volgende fase is een gedetailleerde Heritage Impact Assessment nodig, op basis van het concrete ontwerp.
45	De Waddenzee is heel belangrijk als broedgebied. Is bekend wat het effect is van het lozen van koelwater? De Waddenzee is kwetsbaarder dan de Noordzee.	De effecten van koelwater op de natuur zijn onderzocht. Voor de Emmapolder is gekeken naar tunnels onder het wad, met een uitlaat op voldoende diepte, om habitatverlies te beperken. Bij de Eemscentrale lijkt directe koeling met oppervlaktewater mogelijk. Op beide locaties blijven effecten op natuur en de toekomstige watertemperatuur aandachtspunten.
46	Hoe zit het met de koeling van de centrales? Zijn koeltorens nodig of niet?	Er zijn verschillende oplossingen voor de aan- en afvoer van koelwater onderzocht. Bij de locatie E3 Eemscentrale lijkt directe koeling met oppervlaktewater mogelijk. Voor de Emmapolder locatie E1B zijn tunnels nodig om habitatverlies te beperken. Door klimaatverandering kan op termijn aanvullende koeling, zoals koeltorens, nodig zijn, dit moet later verder worden onderzocht.
47	Heeft de moeilijkheid van de koeling te maken met de temperatuur van de Waddenzee? Is dat hier gunstiger of minder gunstig dan bij Terneuzen?	De watertemperatuur en de gevolgen van klimaatverandering zijn op alle locaties van belang voor de mogelijkheden om koelwater te lozen. In Terneuzen is de achtergrondtemperatuur van de Westerschelde al hoog. Voor de Emmapolder en de Eemscentrale gelden verschillende beoordelingscriteria voor de lozing.
48	Hoe hoog zou een koeltoren in de Eemshaven zijn?	Momenteel worden verschillende vormen van koeling onderzocht. Het is nog onduidelijk of koeltorens nodig zullen zijn. Dat maakt het in dit stadium lastig om hier iets over te zeggen.
49	Kun je zonder koeltorens ook verder landinwaarts met de kerncentrales?	De beschikbaarheid van voldoende koelwater en de mogelijkheden om warmte af te voeren zijn belangrijke voorwaarden voor de locatie. Dit maakt het lastig verder landinwaarts te bouwen met enkel het gebruik van koelwater.
50	Zijn er al ideeën om de mogelijke aantasting van natuurlijke leefgebieden rondom de kerncentrales te beperken?	Voor de Emmapolder is onder meer gekeken naar tunnels onder het wad om habitatverlies door open koelwaterkanalen te beperken. Meerdere uitstroomopeningen kunnen veranderingen in de bodemvorm beperken. Er blijven effecten en onzekerheden die op basis van een concreet ontwerp verder moeten worden onderzocht, waaronder de gevolgen voor vissen en de bijzondere waarden van de Waddenzee.

51	De kerncentrales komen bij een natuurgebied dat veel toerisme aantrekt. Hebben jullie rekening gehouden met mogelijke procedures vanuit natuurorganisaties?	De mogelijke effecten op de Waddenzee, Natura 2000 en toerisme zijn onderzocht. Natuurorganisaties kunnen in het vervolgproces hun inbreng leveren. Het staat vervolgens eenieder vrij om na de terinzagelegging van het projectbesluit een gang naar de rechter te bewandelen.
52	Opmerking: de stikstofnormen die EZK in de onderzoeken hanteert, zijn onjuist.	De beoordeling van stikstof richt zich op de effecten op beschermde natuur. De huidige onderzoeksuitkomst is dat stikstofdepositie in de Eemshaven geen belemmerende factor vormt, omdat geen negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen worden verwacht.
Kansen voor de regio		
53	Wat levert een kerncentrale de gemeenten op?	Er zijn mogelijke kansen voor de regionale economie, werkgelegenheid, opleidingen en voorzieningen. Voor de bouwfase wordt uitgegaan van gemiddeld 5.000 werknemers en ongeveer 10.000 op het drukste moment; voor de bedrijfsfase van ongeveer 750 werknemers. Tegelijkertijd kan de druk op woningen, de arbeidsmarkt en voorzieningen toenemen. Een Rijk-Regiopakket voor de Eemshaven is nog niet gestart.